

สวัสดีครับ เพื่อน ๆ ชาว สลค. ทุกท่าน

ก่อนอื่นขอแนะนำตัวก่อน สาร **“ธรรม+อภิบาล”** เริ่มต้นจากชื่อเอกสารที่จัดแบบง่าย ๆ เป็นคำซึ่งเป็นที่มาของคำว่า **“ธรรมภิบาล”**

สาร **“ธรรม+อภิบาล”** นี้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมภิบาล หลักคุณธรรม-จริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักอื่น ๆ อีกมากมายที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการและปฏิบัติตนของพวกเราชาว สลค. ในทุกวันนี้ จัดทำขึ้นโดยกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ในส่วนของการเผยแพร่สาร **“ธรรม+อภิบาล”** นี้ มีกำหนดจะเผยแพร่เป็นประจำทุกเดือน และเพื่อสนองนโยบายรัฐบาลและนโยบายของ สลค. ในการประหยัดพลังงาน ประหยัดกระดาษ และประหยัดทรัพยากรอื่น ๆ อีกมากมาย การเผยแพร่ในเบื้องต้นจึงกำหนดจะติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ ออกอากาศผ่านรายการเสียงตามสายเผยแพร่ทางเว็บไซต์ธรรมภิบาล สลค. (www.socgg.soc.go.th) ทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ (facebook : SOC Ethics) จะไม่มีการแจกเป็นกระดาษให้พวกเรานะครับ ปรมาเริ่มที่สาระของความรู้ในฉบับนี้ ว่าด้วยเรื่อง

“หลักธรรมภิบาล”

เวลาจะให้ความรู้เกี่ยวกับ **“ธรรมภิบาล”** ส่วนใหญ่ใคร ๆ ก็จะเริ่มต้นตั้งแต่เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๘๙ ที่ธนาคารโลกเริ่มใช้คำว่า **“Good Governance”** ในรายงานที่วิเคราะห์ถึงความล้มเหลวของรัฐในการพัฒนาประเทศ

แต่เราจะ focus ที่ประเทศไทยของเราเลยดีกว่า

คำว่า **“ธรรมภิบาล”** พอเข้ามาแพร่หลายในประเทศไทยได้มีการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยขึ้นมาหลายคำ แต่สุดท้ายเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๒ มีการตกลงโดยคณะรัฐมนตรีให้ใช้คำว่า **“ระบบการบริหารและการจัดการบ้านเมืองที่ดี”** หรือ **“ธรรมภิบาล (Good Governance)”**

จากสถานการณ์ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจของไทยที่เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะรัฐมนตรีจึงมอบให้สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มอบให้สำนักงาน ก.พ. นำผลการศึกษาและข้อเสนอแนะดังกล่าวมาดำเนินการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ โดยเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๒ ได้ประกาศ**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒** และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ ซึ่งนับได้ว่าเป็นก้าวแรกหรือเรียกได้ว่าเป็นการวางฐานในการบริหารราชการแนวใหม่ซึ่งมีรายละเอียดโดยสรุปและพัฒนาการเกี่ยวกับธรรมภิบาลแบบย่อ ๆ ดังนี้

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒ มีหลักพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า
๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓/๑ วรรคแรก ได้กำหนดว่า... ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี...
๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ เนื้อหาของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งมีบทบัญญัติรวม ๙ หมวด โดยในหมวด ๑ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี กำหนดว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายสุดท้าย ๗ ประการ ดังนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) การลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ
- (๕) การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ
- (๖) การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

ถึงบรรทัดนี้ เริ่มเครียดกันแล้วใช่ไหมครับ

นี่แค่ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ **“หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี”** หรือที่เรียกว่า **“หลักธรรมภิบาล”** หรือถ้าเป็นภาษาอังกฤษก็ใช้คำว่า **“Good Governance”** นะ

สัญญาว่าสาร **“ธรรม+อภิบาล”** ฉบับหน้าจะเปลี่ยน! นำเรื่องอื่นมาให้ความรู้กันบ้าง สลับเรื่องไป-มาตามหลักความรู้ต่าง ๆ ที่ได้บอกไว้ช่วงต้นว่าจะนำมาเผยแพร่ เพื่อน ๆ คงไม่ว่ากันนะครับ จะได้ไม่เบื่อกันซะก่อน

สวัสดีครับ.

